

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 09 czerwca 2025 r.
znak sprawy: DBD.fin.058.2.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: uzupełnienia odpowiedzi na interpelację nr 7484 w sprawie obliczania przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym

Szanowny Panie Marszałku,
w uzupełnieniu do pisma z dnia 7 lutego br. znak DBD.fin.058.2.2025 dotyczącego odpowiedzi na interpelację nr 7484 Pani Poseł Agnieszki Marii Kłopotek w sprawie obliczania przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym, uprzejmie informuję Pana Marszałka, że zmiana metodologii wyliczenia wskaźnika przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego była przedmiotem prac Zespołu ds. pogłębionego przeglądu metodologii oraz zastosowania przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego.

W pracach ww. Zespołu uczestniczyli przedstawiciele Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie.

Obecnie ogłaszana przez GUS wysokość przeciętnego dochodu z pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie z 1 ha przeliczeniowego jest uśrednioną w skali całego kraju miarą makroekonomiczną. Stanowi wypadkową wielkość dochodów z jednostkowych gospodarstw rolnych. Wskaźnik ten nie uwzględnia warunków gospodarowania w poszczególnych województwach i regionach kraju oraz wielkości gospodarstw rolnych i typów produkcji. Wskaźnik nie odzwierciedla także

indywidualnej sytuacji każdego gospodarstwa rolnego, czy gospodarstwa domowego zaangażowanego w działalność rolniczą. Ograniczenia dotyczące opracowywania wskaźnika w podziale na regiony lub według dominującego rodzaju produktów rolnych wynikają bezpośrednio z braku wystarczająco szczegółowych źródeł danych. Producenci rolni nie są objęci obowiązkiem sprawozdawczości podatkowej. Sprawozdawczość statystyczna realizowana przez GUS ograniczona jest wyłącznie do określonych obszarów produkcji rolniczej (produkcja zwierzęca), natomiast wartość produkcji w pozostałych obszarach działalności rolniczej ustalana jest na podstawie połączonych wyników z innych źródeł danych. Dla porównania, badania prowadzone przez inne instytucje (na przykład badania FADN prowadzone przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - PIB) koncentrują się wyłącznie na określonej grupie gospodarstw rolnych (podejście podmiotowe) a ich wyniki oparte są na informacjach (dokumentach księgowych i deklaracjach rolników) zbieranych przez doradców rolnych bezpośrednio z gospodarstw rolnych. Ponadto należy zauważyć, że producenci rolni nie mają obowiązku rejestrowania swojej działalności, stąd nie istnieje jeden kompletny rejestr producentów rolnych ani obowiązek posługiwania się oficjalnym jednolitym numerem identyfikacyjnym, który pozwoliłby na łączenie informacji z różnych źródeł danych i opracowywanie statystyk na większym poziomie szczegółowości.

Zespół ustalił zestaw alternatywnych wskaźników, które na podstawie różnych źródeł danych, różnych badań i odmiennych metodyki szacowania ustalają poziom dochodu z działalności rolnej w danym roku, tj.:

- Przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego (obecnie publikowany przez GUS),
- Roczny dochód gospodarstw rolnych z 1 ha przeliczeniowego na podstawie badania BGD (ROLNICY),
- Roczny dochód gospodarstw rolnych z 1 ha przeliczeniowego na podstawie badania BGD (UŻYTKUJĄCY GRUNTY ROLNE),
- Dochód na 1 ha przeliczeniowy według Polskiego FADN/FSDN,
- Dochód z 1 ha przeliczeniowego ogłaszany w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Ostateczna decyzja dotycząca doboru wskaźników powinna być podejmowana przez resorty, które je wykorzystują do wdrażania programów i instrumentów skierowanych dla gospodarstw domowych zaangażowanych w działalność rolniczą. Dobór narzędzi administracyjnych (w tym przypadku wskaźników) powinien być dostosowany do celów wyznaczonych w ramach danej polityki. Jest to szczególnie istotne w przypadku rolnictwa, za względu na różne formy wsparcia przyznawanego gospodarstwom rolnym oraz bardzo zróżnicowaną sytuację gospodarstw rolnych.

W trakcie prac Zespołu ustalono również, że jedną z przeszkód uniemożliwiających łączenie informacji z różnych źródeł danych i opracowywanie statystyk na większym poziomie szczegółowości jest brak obowiązku rejestrowania działalności rolniczej, a w konsekwencji brak usystematyzowanego numeru identyfikacyjnego i kompletnego rejestru producentów rolnych.

Przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego będzie publikowany bez zmian ze względu na obowiązek nałożony na Prezesa GUS wynikający z art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów